

§ 165

Program för elitidrott i Uppsala kommun

KSN-2019-03302

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** fastställa program för elitidrott i enlighet med ärendets **bilaga 1**.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut ovan,

2. **att** fastställa handlingsplan till program för elitidrott i enlighet med ärendets **bilaga 2**.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Vi anser att förslaget till program för elitidrott i Uppsala landar fel i sina utgångspunkter och målområden. Möjligheten till idrott genom hela livet är viktigt men är det gäller kommunala satsningar är det dock rimligt att ytterligare skilja på elitidrott och breddidrott för att stödet på bästa sätt ska kunna anpassas efter målgrupp. Uppsala är en mycket idrottsintresserad stad men i jämförelse med andra städer lockar idrotten förhållandevis lite publik. Avgörande för många elitsatsande klubbar är att höja publiksiffrorna och locka sponsorer i större utsträckning. Det skiljer sig naturligtvis åt mellan idrotter i vilket utsträckning idrotten kan räknas som publikidrott men sponsorer kan fortfarande vara avgörande för anläggning och upprustning av sporthallar och arenor. Publik och sponsorer bidrar även i stor utsträckning till besöksnäringen och näringslivet i stort, något som inte ges tillräckligt stor vikt i programmet. Målen under i handlingsplanen för målområde 2 den moderna elitföreningen engagerar landar delvis fel och bör i större utsträckning fokusera på hur de större evenemangen ska locka publik och hur synligheten för kommunen och klubbar ska öka samt fördelas. I beskrivningen av målet behöver också vikten av elitklubbar som kan stå på egna ben och locka publik poängteras.

I programmet för elitidrott specificeras det vagt vad kommunens roll faktisk är. En avgörande del är kommunikationen vad gäller bokning och service. Information och kommunikation samt kompetens i frågorna är några av de egenskaper som föreningar värderar som lägst hos Uppsala kommun. Här behövs ett omtag i hur kommunen

arbetar.

Den senaste tiden har det också uppmärksammats att jämställdhetsarbetet inom idrotten i kommunen inte fungerar. Damer prioriteras ned vad gäller tidsbokning och det jämställdhetsstöd som beslutats har inte landat rätt. Mot den bakgrunden är målen under målområde 4 jämställdhet för en framgångsrik elitidrott inte tillräckligt konkreta. I beredningen av programmet och handlingsplanen framkom också att en bärande aktör, styrelsen för sport- och rekreationsfastigheter, inte varit inbjudna till beredningskonferensen. Det är inte rimligt i sammanhanget där utbudet av anläggningar, kvaliteten på anläggningarna och bokning av anläggningarna är avgörande för att en förenings eller klubbs elitverksamhet ska fungera.

Stefan Hanna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Återigen genomför inte kommunen berörda föreningar få en chans att yttra sig om förslag som kommunen ska fatta beslut om. Det är för mig obegripligt att minoritetsstyret inte låter ett liknande förslag remissas bland elitklubbar innan kommunstyrelsen fattar ett beslut. Det är oseriöst att ett antal tjänstemän och politiker jobbar fram ett liknande dokument utan ett mycket nära och väl dokumenterat samarbete med de elitklubbar som är etablerade i Uppsala. Jag hade velat se beslutsbilagor som indikerar att det program som föreslås har stöd av berörda föreningar. Gör om! Gör rätt!

Särskilt yttrande

Jonas Petersson (C) lämnar ett särskilt yttrande:

Hade Centerpartiet haft yrkanderätt hade vi yrkat återremiss för att lyfta fram den kommersiella idrotten och deras möjligheter att verka i Uppsala kommun. Centerpartiet är också kritiska till den beredningsprocess som många av kommunens senaste program beretts med. Remisskonferenser med i bästa fall presidium ger inte nämnderna tillräcklig insyn och förståelse för kommunens program, något som faktiskt berör samtliga nämnder och bolag. Vidare anser Centerpartiet att den facknämnd som är ansvarig för en handlingsplan eller program ska hantera handlingsplanen eller programmen innan kommunstyrelsen får den slutliga produkten. Detta skulle ge facknämnderna större ansvar och deras kompetens skulle bättre tillvaratas.

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M), Jonas Segersam (KD), Therez Almerfors (M) och Mats Gyllander (M) yrkar:

att ärendet återremitteras för att inkludera de kommersiella aspekterna av elitidrotten, för att ytterligare lyfta värdet av publikidrotten, för att näringslivsperspektivet med finansiering och sponsring av elitidrott ytterligare ska vävas in och så att sport och rekreationsfastigheters styrelse kan inkomma med synpunkter och förslag på ärendet.

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2020-05-27

Stefan Hanna (-) yrkar att ärendet återremitteras.

Tobias Smedberg (V) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer först yrkanden om återremiss mot ärendets avgörande idag och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Sammanfattning

Förslaget till program för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra kommunens politiska strategi och inriktning för arbetet riktat mot elitidrott. Programmet vänder sig till kommunens samtliga nämnder och bolag och pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 19 maj 2020 § 206
- Tjänsteskrivelse daterad 30 mars 2020
- Bilaga 1, Program för elitidrott, daterad 17 mars 2020
- Bilaga 2, Handlingsplan till program för elitidrott, daterad 17 mars 2020
- Bilaga 3, Beredningsredogörelse daterad 30 mars 2020
- Bilaga 4, Hantering av inkomna synpunkter vid beredningskonferensen 2020-03-10, daterad 30 mars 2020.
- Bilaga 5, Protokollsutdrag, IFN beslut om program för elitidrott 28 oktober 2019.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 206

Program för elitidrott i Uppsala kommun

KSN-2019-03302

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** fastställa program för elitidrott i enlighet med ärendets **bilaga 1**.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut ovan,

2. **att** fastställa handlingsplan till program för elitidrott i enlighet med ärendets **bilaga 2**.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Sammanfattning

Förslaget till program för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra kommunens politiska strategi och inriktning för arbetet riktat mot elitidrott. Programmet vänder sig till kommunens samtliga nämnder och bolag och pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 30 mars 2020
- Bilaga 1, Program för elitidrott, daterad 17 mars 2020
- Bilaga 2, Handlingsplan till program för elitidrott, daterad 17 mars 2020
- Bilaga 3, Beredningsredogörelse daterad 30 mars 2020
- Bilaga 4, Hantering av inkomna synpunkter vid beredningskonferensen 2020-03-10, daterad 30 mars 2020.
- Bilaga 5, Protokollsutdrag, IFN beslut om program för elitidrott 28 oktober 2019.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-03-30

Diarienummer:
KSN-2019-03302

Handläggare:
Sten Larsson

Program för elitidrott

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- 1. att** fastställa program för elitidrott i enlighet med ärendets **bilaga 1**.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut ovan,

- 2. att** fastställa handlingsplan till program för elitidrott i enlighet med ärendets **bilaga 2**.

Ärendet

Förslaget till program för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra kommunens politiska strategi och inriktning för arbetet riktat mot elitidrott. Programmet vänder sig till kommunens samtliga nämnder och bolag och pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet.

Beredning

Programmet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen i samverkan med en intern referensgrupp med representanter från berörda nämnder och bolag. Även en extern referensgrupp bestående av Partnerskap Elitidrott har deltagit i beredningen. En styrgrupp med representanter från Fyrishov AB, Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB, Destination Uppsala AB, kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen har lett arbetet.

Jämställdhets- och näringslivsperspektiven har beaktats. Barnperspektivet är inte relevant för ärendet.

Idrotts- och fritidsnämnden behandlade ärendet 28 oktober 2019, § 102, och beslutade föreslå kommunfullmäktige att fatta beslut om elitidrottsprogrammet med tillhörande handlingsplan.

Beredningskonferens med berörda nämnder och bolagsstyrelser har genomförts 10 mars 2020. Synpunkter har därefter inarbetats i förslaget och hanteras vidare som aktiviteter i handlingsplanen.

Föredragning

Elitidrotten i Uppsala har under ett antal år fått ökad betydelse för Uppsala kommun, inte minst genom de beslut om investeringar i nya idrottsarenor som tagits. Även på andra plan har elitidrotten betydelse för kommunen genom att;

- Uppsala har landets största gymnasieskola med idrott som specialinriktning
- Uppsala konkurrerar i den nationella utvecklingen kring elitidrottsevenemang
- Flera föreningar önskar en större tydlighet kring kommunens vilja och inriktning för elitidrotten.

I kommunens idrotts- och fritidspolitiska program, fastställt av kommunstyrelsen 7 december 2015 § 194, finns ett uppdrag att ta fram ett särskilt styrdokument avseende kommunens syn på, förhållningssätt till och samverkan med elitidrotten i Uppsala.

Idrotts- och fritidsnämnden har tagit fram ett förslag till ett kommunövergripande program för elitidrotten i Uppsala som syftar till att tydliggöra kommunens politiska strategi och inriktning för arbetet riktat mot elitidrotten. Programmet vänder sig till kommunens samtliga nämnder och bolag och pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet.

Programmet innehåller fyra målområden för elitidrott. Dessa målområden är centrala i riksidrottsförbundets pågående förändringsarbete Strategi 2025. Det uppstår härigenom beröringspunkter med idrottsrörelsens egen utveckling vilket ger igenkännande hos de föreningar som berörs av programmets genomförande.

Programmet åtföljs av en handlingsplan som ger en samlad bild av vilka åtgärder som behövs för att programområdet ska utvecklas. Den förtydligar nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller för genomförande av programmets målpuppfyllelse i relation till reglemente och ägardirektiv.

Programmet föreslås gälla till och med 2030. Handlingsplanen föreslås gälla en kortare tid för ökad flexibilitet och enklare möjlighet till uppdatering.

Ekonomiska konsekvenser

Elitidrottsprogrammet utgör underlag för nämnders och bolags planering och den handlingsplan som föreslås. Handlingsplanen konkretiserar berörda nämnders och bolags insatser för att uppnå programmets mål. Förslaget omfattar resurser för förändrade arbetssätt, utredningar och kommunikation. Dessa bedöms rymmas inom nämndernas och bolagens ekonomiska ram. Om någon åtgärd vid genomförande inte bedöms rymmas inom den ekonomiska ramen hanteras detta i kommande Mål och budgetprocess.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 30 mars 2020
- Bilaga 1, Program för elitidrott, daterad 17 mars 2020
- Bilaga 2, Handlingsplan till program för elitidrott, daterad 17 mars 2020
- Bilaga 3, Beredningsredogörelse daterad 30 mars 2020
- Bilaga 4, Hantering av inkomna synpunkter vid beredningskonferensen 2020-03-10, daterad 30 mars 2020.
- Bilaga 5, Protokollsutdrag, IFN beslut om program för elitidrott 28 oktober 2019.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
stadsdirektör

Mats Norrbom
stadsbyggnadsdirektör

Bilaga 1**Aktiverande styrdokument**

Datum:

2020-03-17

Diarienummer:

KSN-2019-03302

Beslutsfattare:

Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig:

Idrotts- och fritidsnämnden

Program för elitidrott

Översiktsplan

Mål och budget

Program

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Uppsala kommuns arbete med elitidrott har fyra målområden.

Livslångt idrottande. Elitidrott är en fas i ett livslångt idrottande. Uppsala erbjuder möjlighet till elitinriktad idrott i gymnasieskolan, smidig övergång till satsning på dubbla karriärer inom elitidrott i kombination med universitetsstudier eller yrkesliv.

Moderna elitföreningar som engagerar och som kan förändras i takt med omvärlden bidrar till Uppsalas utveckling och tillväxt.

Inkluderande elitidrott som är socialt, ekonomisk och ekologiskt hållbar

Jämställdhet för en framgångsrik idrott. I Uppsala ska kvinnor och män ges lika möjligheter att idrotta på elitnivå.

Programmets målområden ansluter till och stöttar det pågående förändringsarbete inom hela idrottsrörelsens, Strategi 2025.

Programmet för elitidrott är ett kommunövergripande program som beskriver Uppsala kommuns långsiktiga arbete med elitidrotten. Programmet sätter ramarna för insatser och prioriteringar inom kommunens arbete med elitidrotten. Det lägger också grunden för kommunens samverkan med externa parter genom att skapa en målbild för vad det innebär att ha en hållbar och jämställd föreningsdriven elitidrott.

Syfte

Programmet för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra inriktningen för Uppsala kommuns arbete riktat mot elitidrott. Programmet pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet. Det syftar också till att ange kommunkoncernens förhållningssätt till och samverkan med elitidrotten.

Omfattning

Programmet vänder sig till hela kommunkoncernen, både nämnder och bolagsstyrelser. Programmet ska verka styrande i planering, budgetering, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet. Programmet gäller till och med 2030. En handlingsplan prioriterar åtgärder som ska genomföras för att nå målen. Kommunstyrelsen följer upp handlingsplanen årligen per augusti.

Ansvar, genomförande och spridning

Frågor kring elitidrott är en angelägenhet för flera av Uppsala kommuns nämnder och bolagsstyrelser. Samsyn och samverkan mellan berörda parter är nödvändig för att genomföra programmet. Ytterst ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att programmet implementeras. Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för den interna samordningen och spridningen. Alla politiker och tjänstepersoner ansvarar för att säkerställa att arbetet för att uppfylla programmets mål systematiskt implementeras i respektive verksamhet

Definition och begrepp

Elitidrott

Inom idrotten innebär elit de individer eller lag som finns bland de bästa inom sina idrottsgrenar, men det finns dock inte på nationell nivå någon vedertagen definition av begreppet elitidrott.

Uppsala kommuns program för elitidrott använder följande definition:

”Elitidrotten finns inom begreppen utövar-elitidrott, åskådar-elitidrott och professionell idrott. Utövar-elitidrott innebär att det genom själva idrottsutövningen utkristalliseras en viss grupp av idrottare som genom sin skicklighet och upprepade prestationer framstår som elit inom sin idrott. Åskådar-elitidrott innehåller dessutom en ekonomisk utveckling genom intäkter från publik, sponsorer etc. till följd det allmänna och mediala intresse som finns runt idrotten.¹

Inom såväl utövar-elitidrott och åskådar-elitidrott finns idrottare som utövar sin idrott på professionell nivå.

Kommunens förhållningssätt till elitidrott och grund för kommunens prioriteringar av arenor, anläggningar och samverkan med elitidrotten är baserat på de positiva värden som elitidrotten tillför”

Idrottsrörelsen

Den till Riksidrottsförbundet anslutna föreningsorganiserade, medlemsbaserade och ideella organisationen med folkrörelseförankring som i detta program kan representeras av enskild förening, föreningsallians eller förbund på distriktsnivå.

Inom idrottsrörelsen används olika begrepp för hur verksamheten inriktas eller utformas. Flera av dessa begrepp har tydliga koppling till elitidrotten:

Elitsatsning. Krävande, specialiserad och organiserad idrottsverksamhet med uttalade prestations- och resultatmål.

Selektering: Att välja ut de för tillfället bästa - eller de som i framtiden bedöms bli de bästa - till tävlingar matcher, läger, lag eller träningsgrupper.

¹ Denna definition ansluter till Riksidrottsförbundets rapport FoU 2007:11 "Eliten è liten - men växer" och användes i ett tidigare idrottspolitiskt program (2010 – 2017) för tidigare Fritids- och naturvårdsnämnden i Uppsala kommun (FNN-2008-0159)

Specialisering: Innebär att helt inrikta sig på en idrottsgren eller disciplin.

Toppning: En form av selektering som innebär att de bästa vid ett givet tillfälle får en eller flera av följande fördelar i tävlingssammanhang: en given plats i laget, mer speltid eller av de aktiva betraktat en attraktivare position i laget/gruppen.

Utslagning: Att individen mot sin vilja inte längre får/kan vara med i laget/träningsgruppen

Nuläge

En stark drivkraft bakom internationell toppidrott har alltid varit prestige och nationell stolthet för att samla och manifesteras den egna nationen. De ekonomiska drivkrafterna med ökande kommersialisering och professionalisering är idag mycket starka och idrotten och idrottsutövare används med stor genomslagskraft som budbärare för varumärken och idéer.

Den kommersialiserade och kapitaliserade idrotten som är en del av upplevelseindustrin kan ses som underhållningsidrott med starka påverkanskrafter på flera nivåer; samhälls-, politisk, näringsliv och idrottslig.² Elitidrott är inte synonymt med underhållningsidrott.

Svensk elitidrott har i ett internationellt perspektiv en tydlig breddkaraktär. Trots liten folkmängd har Sverige genom åren kunnat hävda sig väl i många olika idrottsgrenar. Det har sin förklaring i den svenska idrottsmodellen med folkrörelseförankring och starkt samhällsstöd.

Det globala perspektivet kan överföras till nationellt och lokalt perspektiv i Uppsala. Samma drivkrafter och samma påverkanskrafter men på ett lokalt plan och i en skala som anpassats till lokala förutsättningar, främst ekonomiska. I en alltmer hårdnande konkurrens ökar kostnaden för att framgångsrikt kunna nå och delta inom elitidrotten. I Uppsala innebär det ökade svårigheter för föreningar att bedriva elitidrott och konkurrensen finns inte bara på tävlingsarenan utan även om det ekonomiska utrymme som finns i form av sponsring liksom om det publika intresset. Något som utmärker elitidrotten i Uppsala är dess bredd. Kommunen representeras av individuella utövare och lag på högsta internationella och nationella nivå i många olika idrotter.

Det finns ett stort idrottsintresse i Uppsala. En marknadsundersökning som Elitidrott Uppsala lät göra 2015 visar att 52% av uppsalaborna är intresserade av idrott. På nationell nivå är siffran 38 %.

Trots ett stort idrottsintresse har åskådar-elitidrotten i Uppsala svårt att fylla läktarna. I statistiken över den genomsnittliga publiken på hemmamatcher i fotbollsallsvenskan har IK Sirius låga siffror i en tabell där spridningen är stor. Snittet för Sirius säsongen 2019 var 4288 åskådare. Bara tre lag hade färre åskådare och upp till Hammarby som toppar med 24 232 är det långt. Arenan sätter dessutom gräns för det. Om Sirius fyller arenan med i snitt drygt 8000 åskådare hamnar man i gott sällskap med anrika fotbollsklubbar som IFK Norrköping och Helsingborgs IF.

² Idrottens samhällsnytta. Faskunger, Sjöblom, RF, FoU Rapport 2017:1

Även Almtuna IS har låga åskådarsiffror. På sina hemmamatcher under säsongen 2019/-20 ligger snittet på 1430 åskådare vilket är näst lägst i serien där AIK ligger i topp med 4698 åskådare.

Fritidsvaneundersökningen som kommunen gjorde 2018, då drygt 2000 uppsalabor mellan 12 och 90 år svarade på frågor om vad man gör på sin fritid, svarade 27 % att man någon gång under året besökt ett elitidrottsevenemang. 19 % uppgav att man inte besökt något, men gärna skulle göra. 14 % har besökt elitidrottsevenemang 3 – 10 gånger och de allra flesta är män mellan 36 och 65 år.

De flesta elitföreningar i Uppsala måste kämpa hårt för att få verksamheten och ekonomin att gå runt. Två enkätundersökningar av elitidrotten som Uppsala kommun genomförde 2018 för att få en bild av elitidrottens villkor besvarades av 185 aktiva elitidrottare och 17 föreningar.

En kort sammanfattning av enkätsvaren från föreningarna visar att:

- Föreningarna ger en dyster bild av sina ekonomiska förutsättningar. Bara ett fåtal anger att man har tillräckliga möjligheter att bedriva elitidrott.
- Det är svårt att få sponsring för elitidrott i Uppsala. 82 % av föreningarna uppger att man har ganska eller mycket dåliga förutsättningar att få tillfredsställande sponsorintäkter.

I föreningsenkäten gavs NKI-betyg (Nöjd Kund Index) till kommunen inom följande områden:

	Betyg, 1 - 5
Bemötande	4,00
Tillgänglighet	3,76
Samarbete	3,53
Intresse för viktiga frågor	3,00
Information och kommunikation	3,00
Effektivitet	2,88
Kompetens för frågorna	2,88

I svaren från de aktiva märks:

- Elitsatsningen börjar för de flesta ungefär samtidigt med gymnasiestudierna.
- Det finns stora skillnader i villkoren, utifrån kön och utifrån idrottsgren.
- Det är få som kan livnära sig på sin idrott och de som kan göra det är nästan uteslutande män inom ishockey och fotboll.
- Individuella idrottare får generellt ingen lön från sin förening. Några har elitstöd eller sponsring.
- Omkring 50% förvärvsarbetar och 25 % studerar på universitet parallellt med sin idrott.
- På frågan om man är nöjd med villkoren som elitidrottare svarar 51 % att man är mycket eller ganska nöjd medan 19 % svarar ganska eller mycket missnöjd.

Kommunens förhållningssätt till elitidrott och grund för kommunens prioriteringar av arenor, anläggningar och samverkan med elitidrotten är baserat på de positiva värden som elitidrotten tillför:

- genomslagskraft via media ger regional, nationell och även internationell uppmärksamhet till kommunen som bidrar till att forma och stärka varumärket Uppsala
- en stark inspirationskälla och förebild för idrottsrörelsen.
- underhållning och positiva upplevelser. Oavsett om man har stort intresse som publik vid evenemangen eller ej kan man känna sig delaktig och inspireras av den gemenskap som idrotten skapar och som bidrar till prestige och stolthet för platsen där man bor.
- Intäkter från turismekonomiska effekter genom evenemang
- elitidrotten bidrar till Uppsalas och regionens tillväxt^{3 4 5}
- indirekt en god påverkan på folkhälsan, främst genom starka förebilder som inspirerar andra till att börja idrotta och en positiv påverkan på utveckling av ledare.

Variation och mångfald.

Den allmänna utvecklingen i samhället kännetecknas av ökad mångfald inom kultur, nöjen och livsstilar. Variation och mångfald som signalerar Uppsalas kärnvärden som internationell, kompetent, inspirerande och nära ska vara utmärkande för elitidrotten i Uppsala.

Anläggningar och arenor

En konkurrenskraftig elitidrott är beroende av infrastruktur i form av anläggningar och arenor för träning och tävling.

Elitidrottens behov av anläggningar för träning och tävling hanteras i kommunens lokalförsörjningsplanering.

Kommunen generellt ska ta större ansvar för ägande och drift ju starkare prägeln är av bredd- och motionsidrott och i synnerhet av barn- och ungdomsidrott, fysisk aktivitet för äldre och individer med funktionsnedsättning⁶. Andra än kommunen behöver ta ansvar för ägande och drift av elitidrottens anläggningar om elitidrottens behov ska kunna tillgodoses.

Målområde 1. Livslångt idrottande

Elitidrott är en fas i ett livslångt idrottande. En allsidig barn- och ungdomsidrotten ger en bred grund för idrott hela livet och start för dem som vill elitsatsa. Under studietiden, i gymnasium och universitet, kräver elitidrotten alltmer tid för träning och tävling och i övergången från junior till senior, som är ett stort steg att ta, väljer alltför många att sluta med idrotten. Det är viktigt att det finns alternativa möjligheter att stanna kvar inom idrotten och vara aktiv på en nivå som man själv väljer.

³ En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft. Regeringskansliet

⁴ Elitidrott har en viktig betydelse för regional tillväxt och utveckling. Backman Nilsson, int. Handelshögskolan Jönköping 2015 <http://vertikals.se/backman-nilsson/2015/03/08/hv71/>.

⁵ Sports and Local Growth in Sweden: Is a Successful Sports Team Good for Local Economic Growth? Emelie Värja, Örebro universitet 2016

⁶ Idrotts- och fritidspolitiskt program för Uppsala kommun. Kommunfullmäktige 7 december 2015

Att nå sin fulla potential som idrottare kräver tid, engagemang och hård träning. Föreningar ansvarar för att *elitsatsningar* sker med hänsyn till varje individs utveckling. En mångsidig och bred idrottslig grund ger bäst förutsättningar för *elitsatsning* och *specialisering* inom en särskild idrott. *Specialisering* först vid 15 – 16 års ålder ger större möjligheter till idrottslig framgång inom de flesta idrotter och skapar en god grund för att stanna kvar inom idrotten hela livet. *Selektering* och *toppning* som leder till *utslagning* från idrotten i unga år ska aldrig accepteras.

I Uppsala finns unika förutsättningar att parallellt med elitidrottskarriären studera och förbereda sig för livet efter elitkarriären. Landets ledande idrottsgymnasium vid Celsiusskolan står inför utmaningar för att även framöver kunna möta efterfrågan på attraktiva utbildningar. Övergången till universitetsstudier och möjligheter att kombinera med elitidrott behöver tydliggöras. Här behövs mer samverkan mellan kommunen, universiteten, näringslivet och föreningar.

Karriärväxling efter elitidrotten. Att ta tillvara elitidrottarens kompetenser efter avslutad karriär kan utveckla nya tjänster och arbetstillfällen. Utveckling av strukturer och program för kompetensöverföring efter elitkarriären tillbaka till idrotten, till ledare eller tränare eller inom andra områden i samhället kan utvecklas i samverkan mellan kommunen, näringslivet och föreningar.

Idrottsanläggningar och arenor ska planeras och byggas med perspektiv idrott hela livet, vilket ställer krav på utformning och samverkan i såväl planeringsskedet som nyttjande. För att klara anläggningsbehovet måste arenor och anläggningar vara mångfunktionella, flexibla och ha hög nyttjandegrad av olika målgrupper. Idrottens krav på arena- och anläggningsutveckling måste ske i dialog med kommunen i egenskap av arenaägare.

Som en del i ett livslångt idrottande ska det i Uppsala vara möjligt att göra en elitsatsning och därför finns behov av utveckling inom följande områden.

- *fortsatt utveckling av Sveriges ledande idrottsgymnasium med avseende på kursutbud och lokaler*
- *samverkan med universiteten, regionen, näringslivet och idrottsrörelsen för att skapa bättre förutsättningar för att kombinera elitidrott och universitetsstudier,*
- *samverkan mellan med näringslivet och idrottsrörelsen för att skapa bättre förutsättningar för att kombinera elitidrott och arbete*
- *anläggningar och arenor som möter elitidrottens behov och samtidigt möjliggör livslångt idrottande,*
- *karriärväxling från elitidrott till arbetsliv*
- *tydlighet i kommunens förhållningssätt till elitidrottens arenakrav*
- *ett kunskapskluster med universiteten/regionen/ kommunen /näringslivet runt elitidrotten.*

Målnråde 2. Den moderna elitföreningen engagerar

Strukturen för svensk idrott, inklusive elitidrott, är att den bedrivs i lokala föreningar med en stark folkrörelseförankring och breddkaraktär. Det kallas den svenska

idrottsmodellen. Uppsala kommuns förhållningssätt till elitidrott är att den bedrivs inom idrottsrörelsen, i ideella föreningar, som är anslutna till Riksidrottsförbundet. Uppsala kommun ska samverka med flera berörda parter och bidra till utveckling av elitidrott där utgångspunkten är att idrott i föreningsregi för barn och unga, elit och bredd hör ihop och är inbördes beroende av varandra.

Med komponenter som det strategiska läget, hög utbildningsnivå, universitetsutbildningar i toppklass, brett spektra av idrottsanläggningar och flera föreningar med idrotter på elitnivå har Uppsala, genom samverkan mellan berörda parter, goda möjligheter att utveckla spetskompetens inom idrottens forskning och utveckling.

Former och regler mellan kommunen som arenaägare och arrangörer behöver utvecklas vad gäller tillgång till exponeringsytor, mediasändningar, försäljningsställen m.fl. kommersiella rättigheter i arenor och anläggningar som evenemangsarrangörer behöver för att möta olika behov och krav som ställs från publik, sponsorer, mediaföretag m.fl.

För att kommunen ska klara att tillhandahålla moderna och anpassade elitarenor och anläggningar måste de ha högt nyttjande, vilket kräver samverkan, flexibilitet och nytänkande hos föreningar, eventarrangörer och arenaägare.

Framgångsrik idrott. Elitidrott i Uppsala skall ge föreningar möjlighet att utmana på högsta möjliga nationella nivå och långsiktigt bygga en stark ekonomi.

Moderna föreningar som kan förändras i takt med omvärlden är bättre rustade att utveckla en konkurrenskraftig elitidrott. Uppsala kommun ska utveckla sitt arbete inom följande områden för att stärka föreningars arbete för konkurrenskraftig elitidrott;

- *Partnerskapet Elitidrott Uppsala, som plats för möten, dialog och samverkan mellan kommunen och elitidrotten*
- *att tydliggöra och lyfta fram elitidrottens betydelse och värde för Uppsala kommun*
- *transparenta och förutsägbara former för samverkan med elitidrotten som bärare av Uppsalas platsvarumärke*
- *evenemangsutveckling kring elitidrott som ger värde för uppsalaborna*
- *tydlighet i samverkan mellan arenaägare och föreningar/arrangörer kring kommersiella rättigheter i kommunens anläggningar*

Målområde 3. Inkluderande elitidrott

I Uppsala ska parasport ges goda förutsättningar. Parasport, som tidigare hette handikappidrott, är ett samlingsbegrepp för idrott för personer som har en funktionsnedsättning. Elitidrott inom parasporten är ett prioriterat utvecklingsområde som berör lokal- och anläggningsfrågor, föreningsstöd och samverkan med Region Uppsala, Upplands idrottsförbund m.fl.

Idrottsevenemang är fest, underhållning och positiva upplevelser som alla Uppsalabor ska ha möjlighet att ta del av som publik. Att transporter till och från arenor och evenemang ska ske med kollektivtrafik, till fots eller med cykel är utgångspunkt, vilket är möjligt genom samordnad planering, exempelvis att resan till och från arenan är inbakad i entrébiljetten.

Alla, från dem som planerar och bygger arenor till arrangörer, kollektivtrafik och andra berörda parter, har tillsammans ett ansvar att bidra till attraktiva evenemang som är inkluderande.

Föreningsidrottens goda möjligheter att skapa integrerande miljöer kan bidra till att utveckla och stärka elitidrotten.

Uppsala kommun ska arbeta för en inkluderande idrott genom att utveckla

- *förutsättningarna för parasport på elitnivå i Uppsala*
- *anläggningar och arenor för elitidrott som är välkomnande och trygga för alla brukare och besökare.*
- *evenemang med perspektiven inkluderande elitidrott*
- *socialt- ekonomiskt- och ekologisk hållbar elitidrott*
- *integration genom elitidrott*

Målområde 4. Jämställdhet för en framgångsrik idrott

Mycket stora ekonomiska resurser har genom idrottens kapitalisering tillförts idrotten. Framförallt till den internationella och medialt uppmärksammade toppidrotten. Det kommersiella värdet som idrotten genererar fördelas på marknadens villkor och en mycket liten del går till kvinnors idrottande. För att rätta till denna skevhet som inte ger kvinnor och män lika förutsättningar måste ett brett och långtgående förändringsarbete ske på alla nivåer i samhället.

Arbetet för jämställd idrott handlar förutom om fördelning av ekonomiska resurser även om vilka förutsättningar som erbjuds liksom strukturella former genom värderingar och synsätt på kvinnors idrott.

Kommunens arbete för jämställd elitidrott sker inom ramen för kommunens möjligheter att samordna, prioritera, skapa regler, signalera och införa stödformer som kan vara nödvändiga för att driva utvecklingen i önskad riktning. Kommunens arbete för jämställdhet går hand i hand med det arbete som pågår inom idrottsrörelsen.

Uppsala kommun ska medverka till/bidra till inkluderande idrott genom

- *jämställd fördelning av kommunens resurser för elitidrott*
- *samverkan med idrottsrörelsen och andra berörda parter för att uppnå en jämställd och framgångsrik elitidrott*

Uppföljning

Kommunstyrelsen är ansvarig för programmet och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av programmet. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Relaterade dokument

- Mål och Budget (KF)
- Idrotts- och fritidspolitiskt program (KF 2015)
- Policy för hållbar utveckling (KF 2017)
- Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
- Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
- Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
- Borgensprinciper (KF 2014)
- Näringslivsprogram (KF 2017)
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)
- Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023 (KF 2018)
- Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
- Nämndernas verksamhetsplaner och bolagens affärsplaner

Bilaga 2**Aktiverande styrdokument**

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Idrotts- och fritidsnämnden

Datum:

2019-03-17

Diarienummer:

KSN-2019-03302

Handlingsplan för program för elitidrott

Översiktsplan

Mål och budget

Program

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Programmet för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra inriktningen för Uppsala kommuns arbete riktat mot elitidrott. Programmet pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet syftar också till att skapa förutsättningar för att ange kommunkoncernens förhållningssätt till och samverkan med elitidrotten.

Denna handlingsplan förtydligar programmets implementering, genomförande av målsättningar och åtgärder samt uppföljning av dessa.

Syfte

Handlingsplanen ger en samlad bild av vilka åtgärder som behövs för att programområdet ska utvecklas. Den förtydligar nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller för genomförande av programmets måluppfyllelse i relation till deras reglemente och ägardirektiv. Handlingsplanen har tagits fram i gemensam tjänstemannaberedning. Den fokuserar på åtgärder som tydliggör ambitionsnivån och visar på nödvändiga förändringar. Åtgärderna underlättar för nämnder och bolagsstyrelser att identifiera sina delar av ett programområde och integrera det i sin verksamhets-/affärsplanering. På så sätt har handlingsplanen en tydlig styrande effekt och kan ge snabbare måluppfyllelse.

Omfattning

Handlingsplanen för programmet för elitidrott riktar sig till hela kommunkoncernen, både nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen ska verka styrande i planering, budgetering, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet. Handlingsplanen gäller till och med 2025.

Åtgärderna i handlingsplanen som medför större ekonomiska konsekvenser genom bland annat lokalförsörjningsplaner och kommunens markförvärv måste inarbetas i Mål och budget för att de ska kunna genomföras, medan andra åtgärder förväntas genomföras inom de befintliga utrymmen som nämnder och bolag tilldelas.

Ansvar, genomförande och spridning

Frågor kring elitidrott är en angelägenhet för flera av Uppsala kommuns nämnder och bolagsstyrelser. Samsyn och samverkan mellan berörda parter är nödvändig för att genomföra programmet. Ytterst ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att programmet implementeras. Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för den interna samordningen och spridningen. Alla politiker och tjänstepersoner ansvarar för att säkerställa att arbetet för att uppfylla programmets mål systematiskt implementeras i respektive verksamhet.

Måls åtgärder, indikatorer samt ansvariga

Mål/utvecklingsområde 1. Livslångt idrottande

Åtgärd	Samordnings- ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
Fortsätt utvecklingen av gymnasieskolans idrottsutbildningar genom RIG och NIU, bland annat med avseende på kursutbud, lokaler och idrottsanläggningar.	KS	KS IFN KS, lokalförsörjning UBN Fyrishov Sportfastigheter Skolfastigheter	2022
Skapa möjligheter för smidig övergång från gymnasieskolan till fortsatta studier vid universiteten i Uppsala parallellt med elitidrottskarriären. Se även över möjligheter till karriärväxling från elitidrott till arbetslivet.	KS	UBN	2023
Ta tillvara på den kompetens som elitidrotten genererar genom att, i samverkan mellan universiteten, regionen och näringslivet, belysa möjligheten att skapa ett kunskapskluster runt idrott i Uppsala.	KS	IFN	2022
Ta fram riktlinjer för utformning av anläggningar som möter elitidrottens behov och samtidigt möjliggör idrott hela livet.	IFN	KS, lokalförsörjning Sportfastigheter Fyrishov Skolfastigheter	2021
Indikatorer			
Antal elever inom RIG och NIU			
Antal elever från RIG och NIU som går vidare till universitetsstudier i Uppsala			

Mål/utvecklingsområde 2. Den moderna föreningen engagerar

Åtgärd	Samordnings- ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
--------	--------------------------	-------------	------------------------

Beräkna elitidrottens ekonomiska värde för Uppsala kommun och näringslivet i Uppsala kommun samt utveckla riktlinjer för Uppsala kommuns stöd till elitidrott	KS	DUAB IFN Sportfastigheter Fyrishov	2021
Ta fram riktlinjer för hur kommunen använder sitt arenabestånd vid kommersiella evenemang. Ta även fram riktlinjer för föreningar och arrangörer kring kommersiella rättigheter när kommunens anläggningar nyttjas	DUAB	KS Sportfastigheter Fyrishov IFN KTN UKK	2021
Utveckla samverkan för att uppnå hög nyttjandegrad av kommunens arenor och anläggningar för elitidrott	IFN	Sportfastigheter Fyrishov	2021
Indikatorer			
Antal medlemmar i partnerskapet Elitidrott Uppsala			
Det ekonomiska värdet av elitidrott för Uppsala kommun och näringslivet i Uppsala kommun			

Mål/utvecklingsområde 3. Inkluderande idrott för alla

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
Arbeta för att göra elitidrottsevenemang socialt-ekonomiskt- och ekologisk hållbara	KS	GSN DUAB IFN Fyrishov	2021
Beskriv kommunens behov av platser och ytor för elitidrott och säkra elitidrottens framtida behov av mark.	KS	IFN Sportfastigheter Fyrishov	2021
Se över stödformer för inkluderande elitidrott	IFN	OSN	2021
Indikatorer			
Antal föreningar som bedriver parasport			
Antal evenemang som genomförts i samverkan med kollektivtrafiken, supporterresor eller andra evenemangsresor			

Mål/utvecklingsområde 4. Jämställdhet för en framgångsrik elitidrott

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
Utveckla lika möjligheter för kvinnor och män att idrotta på elitnivå	IFN	KS DUAB Sportfastigheter Fyrishov	2022
Indikatorer			
Fördelningen av kommunens resurser till elitidrott mellan könen			

Uppföljning

Kommunstyrelsen är ansvarig för handlingsplanen och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av handlingsplanen. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Idrotts- och fritidsnämnden följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Relaterade dokument

- Mål och Budget (KF)
- Idrotts- och fritidspolitiskt program (KF 2015)
- Policy för hållbar utveckling (KF 2017)
- Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
- Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
- Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
- Borgensprinciper (KF 2014)
- Näringslivsprogram (KF 2017)
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)
- Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023 (KF 2018)
- Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
- Nämndernas verksamhetsplaner och bolagens affärsplaner

Bilaga 3Datum:
2020-03-30Diarienummer:
KSN-2019-2644Handläggare:
Sten Larsson

Beredningsredogörelse

I kommunens idrotts- och fritidspolitiska program, fastställt av kommunstyrelsen 7 december 2015 § 194, finns ett uppdrag att ta fram ett särskilt styrdokument avseende kommunens syn på, förhållningssätt till och samverkan med elitidrotten i Uppsala.

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för elitidrotten och inledde ett arbete med att ta fram ett program med handlingsplan för elitidrott genom om att under en dag i april 2018 samla fjorton elitidrottsföreningar, Upplands idrottsförbund, Riksidrottsförbundet, representanter från stadsbyggnadsförvaltningen, kommunstyrelsen, Destination Uppsala och Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB till ett antal workshops med följande ämnen:

- *Vad är elitidrott och vilken betydelse har den lokalt?*
- *Arenor och Evenemang*
- *Näringslivet, kommunen och elitidrotten*
- *Kommunens samlade roll för elitidrotten*

För att få djupare kunskap om den lokala elitidrotten inför programarbetet gjordes under 2018, med avslutning våren 2019, två enkätundersökningar. Föreningar och elitidrottare svarade på frågor för att ge en bild av bland annat elitidrottens omfattning och villkor i Uppsala.

Styrgruppen för stadsbyggnad informerades om arbetet i oktober 2018.

Kommunalråd med ansvar för idrott tillsammans med ordförande i idrotts och fritidsnämnden fick information om programmet och handlingsplanen i april 2019.

En styrgrupp bildades i februari 2019 med representanter från Fyrishov AB, Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter AB, Destination Uppsala AB, kommunledningskontoret samt idrott och fritid vid stadsbyggnadsförvaltningen, har lett arbetet.

En arbetsgrupp av medarbetare på stadsbyggnadsförvaltningen har tagit fram förslaget och till sin hjälp haft en intern referensgrupp med representanter från utbildningsförvaltningen, kommunledningskontoret, Sportfastigheter och Fyrishov.

Till arbetet knöts en extern referensgrupp i form av styrgruppen för partnerskapet Elitidrott Uppsala. Vid två tillfällen under 2019 hölls samråd med den externa styrgruppen och vid ett tillfälle i presenterades det pågående arbetet för medlemsföreningarna i Elitidrott Uppsala.

Efter beslut i idrotts- och fritidsnämnden den 28 oktober 2019 § 102, har förslaget till program och handlingsplan för elitidrott i Uppsala kommun lämnats över till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har i januari 2020 fått information om process och beredningskonferens.

Kommunstyrelsen anordnade en beredningskonferens för förtroendevalda i nämnder och bolagsstyrelser i mars 2020. Kommunstyrelsen, idrotts- och fritidsnämnden, omsorgsnämnden, utbildningsnämnden, Sport och rekreationsfastigheter AB och Fyrishov AB deltog i beredningskonferensen. Gatu- och samhällsmiljönämnden hade före konferensen lämnat synpunkter skriftligt.

De synpunkter som inkom under beredningskonferensen har beaktats i beredningen av program och handlingsplan inför beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. En sammanställning av synpunkterna återfinns i **bilaga 4**.

Datum:
2020-03-30Diarienummer:
KSN-2019-03302**Bilaga 4**

Kommunledningskontoret

Hantering av inkomna synpunkter vid beredningskonferensen 2020-03-10

Nr.	Synpunkter	Kommentar	Hantering i reviderat förslag
1.	Övergripande synpunkt. Är målområdena OK?		Ingen åtgärd vidtas.
	Målområdena är bra och täcker de områden som behöver utvecklas för ett hållbart samhälle.		
	Elitidrotten har sin tyngdpunkt i de två första målområdena medan de två senare mer har karaktär av breddidrott.	Kommunens förhållningssätt till idrott, inklusive elitidrotten, baseras på fyra målområden. Idrott hela livet, moderna föreningar, inkluderande idrott och jämställd idrott. Härigenom ansluter vi till idrottsrörelsens utvecklingsarbete.	Ingen åtgärd vidtas.
	Förtydliga elitbegreppet. En tydligare definition av begreppet elitidrott behövs för att klara en transparent	Programmet har lång giltighet, till och med 2030, och en övergripande nivå där även definitionen av begreppet	Ingen åtgärd vidtas.

	prioritering och fördelning av resurser när vi upplåter våra anläggningar.	elitidrott ska finnas. Programmets definition ansluter sig till riksidsrottsförbundets rapport FOU 2007:11. Någon senare allmänt vedertagen definition har inte hittats. Vilka som utövar elitidrott och betraktas som elit är beroende av sportsliga framgångar som snabbt kan förändras. Det är inte möjligt att i programmet ange vilka lag eller utövare som är på elitnivå. Programmet föreslår att den övergripande definitionen ska kombineras med de värden som elitidrotten ger till kommunen och som programmet beskriver. Kommunens förhållningssätt till elitidrotten och grunden för kommunens prioriteringar av arenor, anläggningar och samverkan med elitidrotten baseras härigenom på de positiva värden som elitidrotten tillför. Avtal eller andra överenskommelser mellan kommunens nämnder eller bolag och elitidrotten baseras härigenom på kvalitativa grunder som kan förändras under programmets giltighetstid	
2.	Övergripande synpunkt. Är åtgärderna OK? Ur GSNs perspektiv har GSN endast en utpekad åtgärd att arbeta med, "Arbeta för att göra elitidrottsevenemang socialt- ekonomiskt- och ekologiskt hållbara". Indikatorer för utvecklingsområdet och åtgärden är "Antalet föreningar som bedriver parasport" och "Antal evenemang som genomförs i samverkan med kollektivtrafiken"		Den aktuella indikatorn inom utvecklingsområdet ändras till att lyda "Antal evenemang som genomförs i samverkan med kollektivtrafiken, supporterresor eller andra evenemangsresor"

Elitidrott är per definition en företeelse med spets och möte mellan två eller flera lag/grupper/idrottsmän. Uppsala har inte ensamt denna spets, många lag och idrottsmän kommer utifrån, lika så många supporters och fans. Fans och supporters kommer inte sällan i chartrade bussar direkt till arenor, dels av bekvämlighetsskäl, men också av säkerhetsskäl. En relevant indikator för att underlätta och sätta ljus på/ lägga vikten på att denna logistik ska fungera väl skulle kunna göras genom att förtydliga andra indikatorn, till exempel genom att skriva om den med "Antal evenemang som genomförs i samverkan med kollektivtrafiken, 'supporterresor' eller annan evenemangsresor"		
Vad har vi för utgångsläge? Det saknas en beskrivning av var elitidrotten i Uppsala befinner sig idag.	En del av förarbetet till programmet har varit att genomföra två enkätundersökningar med syfte att ge fördjupad kunskap om elitidrotten i Uppsala. Enkäterna besvarades av 185 aktiva idrottare och 17 föreningar. En sammanfattning av enkäterna ger en god (men inte heltäckande) aktuell bild av elitidrotten och dess villkor i Uppsala. Beskrivningen kan kompletteras med andra underlag och statistik som finns, exempelvis fritidsvaneundersökningen 2018	Nulägesbeskrivningen i programmet kompletteras.
Bryt isär åtgärder inom samma målområde	Några åtgärder i handlingsplanen innehåller flera åtgärder vilket gör att det kan vara svårt att urskilja uppdraget som varje åtgärd innehåller. Dessutom kan uppdragen fördelas annorlunda mellan ansvaren.	Åtgärd 1 inom målområde 1 delas på två åtgärder och samtidigt ses ansvaren över
Det är viktigt med tydliga möten och tydlig dialog med föreningar. Viktigt att beslut i kommunen fattas med god framförhållning för att föreningar ska ges möjligheter att vidta eventuellt nödvändiga åtgärder.	Synpunkten är dels en allmän anvisning till hur arbetet med åtgärderna ska genomföras och en synpunkt på kommunens förhållningssätt till föreningar. Täcks in av lokala överenskommelsen med föreningslivet (LÖK)	Ingen åtgärd vidtas.

	Viktigt att ha dialog med specialförbunden (SF) inom riksidsrottsförbundet. Det är de som organiserar de olika idrotterna och definierar elitbegreppet inom respektive idrott.	Synpunkten är dels en allmän anvisning till hur arbetet med åtgärderna ska genomföras och en synpunkt på kommunens förhållningssätt till föreningar. Täcks in av lokala överenskommelsen med föreningslivet (LÖK)	Ingen åtgärd vidtas.
3.	Övergripande synpunkt. Är det rätt nämnder och bolag som ska genomföra åtgärderna? Ja, åtgärderna ligger på rätt nämnder och bolag men det finns aktörer som kommunen inte rör över, till exempel ordinarie kollektivtrafik. (GSN)		Ingen åtgärd vidtas.
4.	Övergripande synpunkt. Är tidplanen för åtgärderna rimlig? Ja. Ange tid för handlingsplanens giltighetstid och då kan man tänka sig att tidplanen för åtgärderna anges inom den perioden		Ingen åtgärd vidtas.
		Handlingsplanen har ingen angiven giltighetstid. Det bör den ha. Med en angiven giltighetstid kan åtgärderna ges tydligare tidsramar. Tiderna för åtgärderna bör i en del fall senareläggas.	Handlingsplanen föreslås gälla till och med 2024 Tidplanen för åtgärderna revideras.
5.	Övergripande synpunkt. Är det något annat ni har synpunkter på? Nej.		Ingen åtgärd vidtas.
6.	Åtgärder inom målområde 1 Livslångt idrottande		
	Åtgärd 1, synpunkter	Kommentar	Åtgärd
	Dela upp åtgärden i flera och se över vilka som ska ges samordningsansvar och delansvar för varje åtgärd	Åtgärden innehåller flera åtgärder vilket gör att det kan vara svårt att urskilja uppdraget som varje delåtgärd innehåller.	Åtgärden delas på två åtgärder och samtidigt ses ansvarerna över.

		Dessutom kan uppdragen fördelas annorlunda mellan ansvaren.	
	Förstå Svensk idrott genom utbildning och tydlighet. Årsmötet är det beslutande organet i föreningen. Man måste vara ute i god tid. Idag genomförs idrottsutbildningarna av föreningarna som är underleverantörer till RFSISU Uppland. I god tid före beslut om förändringar krävs kräver kommunikation och dialoger med föreningarna.	Synpunkten är dels en allmän anvisning till hur arbetet med åtgärden ska genomföras och en synpunkt på kommunens förhållningssätt till föreningar. Täcks in av lokala överenskommelsen med föreningslivet (LÖK)	Ingen åtgärd vidtas.
7.	Åtgärd 2, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
	Skapa dialogforum där deltagarna har mandat att ta beslut. Ta fram konkreta planer att jobba mot	Synpunkten är en anvisning till hur arbetet med åtgärden ska genomföras och bör hanteras i berörda nämnders och bolags verksamhetsplaner.	Ingen åtgärd vidtas.
8.	Åtgärd 3, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
	Viktigt med dialog och möten med idrottsrörelsen	Synpunkten är en allmän anvisning till kommunens förhållningssätt till idrottsrörelsen. Täcks in av lokala överenskommelsen med föreningslivet (LÖK)	Ingen åtgärd vidtas.
9.	Synpunkt på indikator		
10.	Åtgärder inom målområde 2 Den moderna föreningen engagerar		
11.	Åtgärd 1, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
	Viktigt att genom bland annat statistik beskriva och kommunicera vad kommunen gör, inklusive det ekonomiska värdet, för elitidrotten. Här behövs utbildningar	Synpunkten är en anvisning till hur arbetet med åtgärden ska genomföras.	Ingen åtgärd vidtas.
12.	Åtgärd 2, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
13.	Ordning och reda hos civilsamhället kräver kontinuerlig utveckling/utbildning/stöd till föreningarna eftersom årsmötet väljer nya ledamöter/styrelser. Tydliggör vad föreningarna kan förvänta sig att kommunen kan tillhandahålla vid evenemang i kommunens anläggningar.	Synpunkten är en anvisning till hur arbetet med åtgärden ska genomföras.	Ingen åtgärd vidtas.

	Vilken målbild har arrangören/föreningen inför ett evenemang och stämmer den med det som kommunen kan tillhandahålla. Det krävs tydliga idé och verksamhetsplaner hos föreningarna. Rätt bidrag till rätt saker, kommunen är ingen bidragsorganisation. Föreningar skapar engagemang och skall möta behov utifrån sina verksamhetsidéer och policyer. Frågor som jämställdhet och allas lika värde skall vara självklart utifrån kommunens riktlinjer.		
14.	Åtgärd 3, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
15.	Tydliggör att åtgärden gäller arenor och anläggningar som kommunen äger	Åtgärden finns som uppdrag i Mål och budget att samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar för ökad tillgänglighet för föreningar och andra grupper med behov och därigenom öka nyttjandegraden och intäkterna till kommunkoncernen. Ingen precisering att uppdraget enbart avser kommunägda anläggningar. Kommunen hyr in lokaler även från privata ägare som vid uthyrning ger intäkter till kommunkoncernen.	Ingen åtgärd vidtas.
	Ökad samverkan med specialförbunden som organiserar elitidrotten	Synpunkten är en anvisning till hur arbetet med åtgärderna ska genomföras.	Ingen åtgärd vidtas.
	Inför ett gemensamt bokningssystem	Åtgärden finns som uppdrag i Mål och budget	Ingen åtgärd vidtas.
16.	Synpunkter på indikator:		
17.	Åtgärder inom målområde 3 Inkluderande idrott för alla		
18.	Åtgärd 1, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
19.	Behöver förtydligas; vad menas med socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar elitidrott	Kommunens arbete med hållbar utveckling utgår från FN:s globala mål som all kommunal verksamhet ska förhålla sig	Ingen åtgärd vidtas.

		till. Hållbarhetsfrågor som programmet för elitidrotten ska följas upp och redovisas avser här elitidrottsevenemang	
20.	Åtgärd 2, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
21.	Hur kan vi planera för framtiden? Vad vet vi idag om hur elitidrotten ser ut i framtiden och vilka behov den kommer att ha?	Idrotten ingår i kommunens organisation som en del av samhällsbyggnadsprocessen. I ett systematiskt arbete med Lokalförsörjningsplanen, som hämtar underlag för behovsbedömning från flera olika källor, däribland trendspaning och omvärldsanalys har kommunen utvecklat ett kompetent verktyg för att långsiktigt kunna säkra behoven.	Ingen åtgärd vidtas.
22.	Åtgärd 3, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
23.	Ja, viktigt att det utvecklas stödformer för inkluderande elitidrott.		Ingen åtgärd vidtas.
	Det gäller att ha ordning och reda på styrdokumentet och även att det görs utbildningsinsatser mot föreningarna., bland annat om hur vi får trygga miljöer.	Arbete för ökad trygghet är centralt i Uppsala där samtliga nämnder och bolag i kommunkoncernen ska bidra. De som har fått ansvar för åtgärden i handlingsplanen för elitidrottsprogrammet går in i det arbetet med uppdragen som är givna inom Mål och budget i ryggen. Synpunkten är en anvisning till hur arbetet med åtgärden ska genomföras.	Ingen åtgärd vidtas.
	Utbildning i trygg miljö för föreningar och ledare och skapa trygga arenor för elitidrottare. Idag finns psykisk ohälsa och otrygga föreningar på grund av ekonomi och resultatkrävande prestationer.	Synpunkten är en anvisning till hur arbetet med åtgärden ska genomföras.	Ingen åtgärd vidtas.
	Föreningar skall jobba med sina para-idrottare i sina idrotter. De skall ha möjlighet att växa och utvecklas i sina föreningar.	Synpunkten är en anvisning till hur arbetet med åtgärden ska genomföras.	Ingen åtgärd vidtas.

24.	Synpunkt på indikator:		
25.	Åtgärder inom målområde 4 Jämställdhet för en framgångsrik elitidrott		
26.	Åtgärd 1, synpunkt	Kommentar	Åtgärd
	Förtydliga vad vi menar med lika möjligheter.	Kommunens förhållningssätt till elitidrott utgår från FN:s globala mål som all kommunal verksamhet ska förhålla sig till. Inom elitidrotten är särskilda ansträngningar viktiga för att öka kvinnors och mäns möjligheter att på lika villkor kunna idrotta på lika villkor. Behovet att förtydliga innebörden av lika möjligheter ingår i arbetet med åtgärden.	Ingen åtgärd vidtas.
	Ställ krav på att föreningarna har styrdokument för jämställdhetsarbete	Synpunkten är en anvisning till hur arbetet med åtgärden ska genomföras.	Ingen åtgärd vidtas.
27.	Synpunkt på indikator: Antal föreningar som har en jämställdhetspolicy. Hur sker bidragsfördelning. Hur sker tidsfördelning		Ingen åtgärd vidtas.

Idrotts- och fritidsnämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-10-28

UPPSALA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN	
Ink.	2019 -10- 3 1
Ärendenummer: KSN-2019-03302	
	Aktbil 1

§ 102

Program för elitidrott i Uppsala kommun IFN-2019-0167

Beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

att anta reviderat förslag till program för elitidrott i enlighet med ärendets bilaga 1,

att anta förslag till handlingsplan till program för elitidrott i enlighet med ärendets bilaga 2,

att sända det antagna förslaget till program för elitidrott till kommunstyrelsen för fortsatt beredning för att slutligen fastställas av kommunfullmäktige, och

att sända det antagna förslaget till handlingsplan för elitidrott till kommunstyrelsen för fastställande.

Ärendet

Förslag till skrivelse föreligger 2019-10-07 från förvaltningen.

Redaktionella ändringar ska göras utifrån fördiskussion.

Förslaget till program för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra kommunens politiska strategi och inriktning för arbetet riktat mot elitidrott. Programmet vänder sig till kommunens samtliga nämnder och bolag och pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet.

Idrotts- och fritidsnämnden föreslår anta förvaltningens förslag till program som slutligen fastställs av kommunfullmäktige. Nämnden föreslår också anta förvaltningens förslag till handlingsplan som slutligen fastställs av kommunstyrelsen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Idrotts- och fritidsnämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-10-28

Yrkande

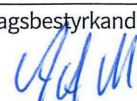
Markus Lagerquist (M) yrkar följande tillägg under målområde 2. Den moderna elitföreningen engagerar: Framgångsrik idrott. Elitidrott i Uppsala ska ge föreningar möjlighet att utmana på högsta möjliga nationella nivå och långsiktigt bygga en stark ekonomi.

Övriga ledamöter bifaller Markus Lagerquists yrkande.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Stadsbyggnadsförvaltningen

Idrotts- och fritidsnämnden

Handläggare:
Larsson Sten
Åhrman Josefine

Program för elitidrott i Uppsala kommun

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden föreslås besluta

att anta förslag till program för elitidrott i enlighet med ärendets bilaga 1,

att anta förslag till handlingsplan till program för elitidrott i enlighet med ärendets bilaga 2,

att sända de antagna förslaget till program för elitidrott till kommunstyrelsen för fortsatt beredning för att slutligen fastställas av kommunfullmäktige, och

att sända de antagna förslaget till handlingsplan för elitidrott till kommunstyrelsen för fastställande

Sammanfattning

Förslaget till program för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra kommunens politiska strategi och inriktning för arbetet riktat mot elitidrott. Programmet vänder sig till kommunens samtliga nämnder och bolag och pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet.

Idrotts- och fritidsnämnden föreslås anta förvaltningens förslag till program som slutligen fastställs av kommunfullmäktige. Nämnden föreslås också anta förvaltningens förslag till handlingsplan som slutligen fastställs av kommunstyrelsen.

Ärendet

Elitidrotten i Uppsala har under ett antal år fått ökad betydelse för Uppsala kommun, inte minst genom de beslut om investeringar i nya idrottsarenor som tagits.

Även på andra plan har Elitidrotten betydelse för kommunen genom att;

- Uppsala har landets största gymnasieskola med specialinriktning idrott.
- Uppsala konkurrerar i den nationella utvecklingen kring elitidrottsevenemang.
- Flera föreningar önskar en större tydlighet kring kommunens vilja och inriktning.

I kommunens idrotts- och fritidspolitiska program finns ett uppdrag att ta fram ett särskilt styrdokument avseende kommunens syn på, förhållningssätt till och samverkan med elitidrotten i Uppsala.

Ett förslag till program för Elitidrott i Uppsala har nu tagits fram av avdelningen idrott och fritid inom stadsbyggnadsförvaltningen.

Programmet syftar till att tydliggöra kommunens politiska strategi och inriktning för Uppsala kommuns arbete riktat mot elitidrott. Programmet vänder sig till kommunens samtliga nämnder och bolag och pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet.

Beredning

Programmet har beretts av avdelningen idrott och fritid inom stadsbyggnadsförvaltningen i samverkan med en intern referensgrupp med representanter från berörda nämnder och bolag. Även en extern referensgrupp bestående av partnerskapet Elitidrott har deltagit i beredningen.

Programmet innehåller fyra målområden, som är desamma som idrotts- och fritidsnämnden antagit som mål i sin verksamhetsplan 2019, och som i programmet för elitidrott har fokus på elitidrott. Dessa målområden är också centrala i riksidrottsförbundets pågående förändringsarbete "strategi 2025". Det uppstår härigenom beröringspunkter med idrottsrörelsens egen utveckling vilket skapar igenkännande hos föreningar som påverkas av programmets genomförande.

Programmet åtföljs av en handlingsplan som ger en samlad bild av vilka åtgärder som behövs för att programområdet ska utvecklas. Den förtydligar nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller för genomförande av programmets måluppfyllelse i relation till deras reglemente och ägardirektiv.

Programmet föreslås gälla till och med 2030. Handlingsplanen föreslås gälla en kortare tid för ökad flexibilitet och enklare möjlighet till uppdatering.

Idrotts- och fritidsnämnden föreslås anta förvaltningens förslag till program som slutligen fastställs av kommunfullmäktige. Nämnden föreslås också anta förvaltningens förslag till handlingsplan som slutligen fastställs av kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Programmet i sig tillför inga resurser. Programmet och handlingsplanen utgör underlag för nämndernas verksamhetsplaner och bolagens affärsplaner som i Mål och Budget ska skapa utrymme för programmets genomförande.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Mats Norrbom

Förvaltningsdirektör

Bilagor:

Bilaga 1. Program för elitidrott, förslag

Bilaga 2. Handlingsplan till program för elitidrott, förslag

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig:

Datum:
ÅÅÅÅ-MM-DD

Diarienummer:
NNN-20##-####

Program för elitidrott

3 oktober 2019

Översiktsplan

Mål och budget

Program

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Uppsala kommuns arbete med elitidrott har fyra målområden.

Livslångt idrottande. Elitidrott är en fas i ett livslångt idrottande. Uppsala erbjuder möjlighet till elitinriktad idrott i gymnasieskolan, smidig övergång till satsning på dubbla karriärer inom elitidrott i kombination med universitetsstudier eller yrkesliv.

Moderna elitföreningar som engagerar och som kan förändras i takt med omvärlden bidrar till Uppsalas utveckling och tillväxt.

Inkluderande elitidrott som är socialt, ekonomisk och ekologiskt hållbar

Jämställdhet för en framgångsrik idrott. I Uppsala ska kvinnor och män ges lika möjligheter att idrotta på elitnivå.

Programmets målområden ansluter till och stöttar det pågående förändringsarbete inom hela idrottsrörelsens, Strategi 2025.

Programmet för elitidrott är ett kommunövergripande program som beskriver Uppsala kommuns långsiktiga arbete med elitidrotten. Programmet sätter ramarna för insatser och prioriteringar inom kommunens arbete med elitidrotten. Det lägger också grunden för kommunens samverkan med externa parter genom att skapa en målbild för vad det innebär att ha en hållbar och jämställd föreningsdriven elitidrott.

Syfte

Programmet för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra inriktningen för Uppsala kommuns arbete riktat mot elitidrott. Programmet pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet. Det syftar också till att ange kommunkoncernens förhållningssätt till och samverkan med elitidrotten.

Omfattning

Programmet vänder sig till hela kommunkoncernen, både nämnder och bolagsstyrelser. Programmet ska verka styrande i planering, budgetering, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet. Programmet gäller till och med 2030. En handlingsplan prioriterar åtgärder som ska genomföras för att nå målen. Kommunstyrelsen följer upp handlingsplanen årligen per augusti.

Ansvar, genomförande och spridning

Frågor kring elitidrott är en angelägenhet för flera av Uppsala kommuns nämnder och bolagsstyrelser. Samsyn och samverkan mellan berörda parter är nödvändig för att genomföra programmet. Ytterst ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att programmet implementeras. Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för den interna samordningen och spridningen. Alla politiker och tjänstepersoner ansvarar för att

säkerställa att arbetet för att uppfylla programmets mål systematiskt implementeras i respektive verksamhet

Definition och begrepp

Elitidrott

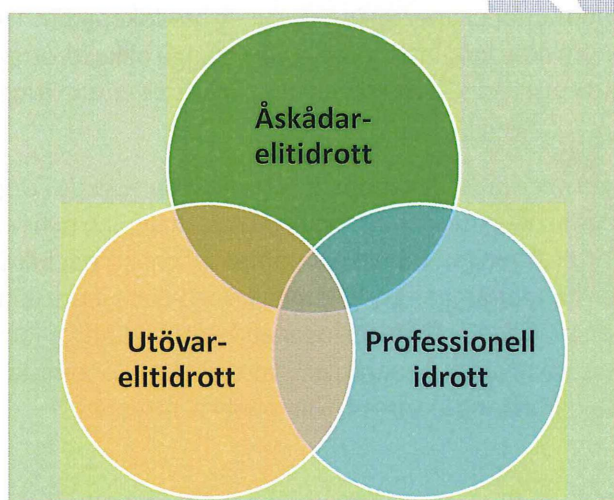
Inom idrotten innebär elit de individer eller lag som finns bland de bästa inom sina idrottsgrenar, men det finns dock inte på nationell nivå någon vedertagen definition av begreppet elitidrott.

Uppsala kommuns program för elitidrott använder följande definition:

”Elitidrotten finns inom begreppen utövar-elitidrott, åskådar-elitidrott och professionell idrott. Utövar-elitidrott innebär att det genom själva idrottsutövningen utkristalliserar en viss grupp av idrottare som genom sin skicklighet och upprepade prestationer framstår som elit inom sin idrott. Åskådar-elitidrott innehåller dessutom en ekonomisk utveckling genom intäkter från publik, sponsorer etc. till följd av det allmänna och mediala intresse som finns runt idrotten.¹

Inom såväl utövar-elitidrott och åskådar-elitidrott finns idrottare som utövar sin idrott på professionell nivå.

Kommunens förhållningssätt till elitidrott och grund för kommunens prioriteringar av arenor, anläggningar och samverkan med elitidrotten är baserat på de positiva värden som elitidrotten tillför”

Idrottsrörelsen

Den till Riksidrottsförbundet anslutna föreningsorganiserade, medlemsbaserade och ideella organisationen med folkrörelseförankring som i detta program kan representeras av enskild förening, föreningsallians eller förbund på distriktsnivå.

Inom idrottsrörelsen används olika begrepp för hur verksamheten inriktas eller utformas. Flera av dessa begrepp har tydliga koppling till elitidrotten:

¹ Denna definition ansluter till Riksidrottsförbundets rapport FoU 2007:11 "Eliten è liten - men växer" och användes i ett tidigare idrottspolitiskt program (2010 – 2017) för tidigare Fritids- och naturvårdsnämnden i Uppsala kommun (FNN-2008-0159)

Elitsatsning. Krävande, specialiserad och organiserad idrottsverksamhet med uttalade prestations- och resultatmål.

Selektering: Att välja ut de för tillfället bästa - eller de som i framtiden bedöms bli de bästa - till tävlingar matcher, läger, lag eller träningsgrupper.

Specialisering: Innebär att helt inrikta sig på en idrottsgren eller disciplin.

Toppning: En form av selektering som innebär att de bästa vid ett givet tillfälle får en eller flera av följande fördelar i tävlingssammanhang: en given plats i laget, mer speltid eller av de aktiva betraktat en attraktivare position i laget/gruppen.

Utslagning: Att individen mot sin vilja inte längre får/kan vara med i laget/träningsgruppen

Nuläge

En stark drivkraft bakom internationell toppidrott har alltid varit prestige och nationell stolthet för att samla och manifestera den egna nationen. De ekonomiska drivkrafterna med ökande kommersialisering och professionalisering är idag mycket starka och idrotten och idrottsutövare används med stor genomslagskraft som budbärare för varumärken och idéer.

Den kommersialiserade och kapitaliserade idrotten som är en del av upplevelseindustrin kan ses som underhållningsidrott med starka påverkanskrafter på flera nivåer; samhällelig, politisk, näringsliv och idrottslig.² Elitidrott är inte synonymt med underhållningsidrott.

Svensk elitidrott har i ett internationellt perspektiv en tydlig breddkaraktär. Trots liten folkmängd har Sverige genom åren kunnat hävda sig väl i många olika idrottsgrenar. Det har sin förklaring i den svenska idrottsmodellen med folkrörelseförankring och starkt samhällsstöd.

Det globala perspektivet kan överföras till nationellt och lokalt perspektiv i Uppsala. Samma drivkrafter och samma påverkanskrafter men på ett lokalt plan och i en skala som anpassats till lokala förutsättningar, främst ekonomiska. I en alltmer hårdnande konkurrens ökar kostnaden för att framgångsrikt kunna nå och delta inom elitidrotten. I Uppsala innebär det ökade svårigheter för föreningar att bedriva elitidrott och konkurrensen finns inte bara på tävlingsarenan utan även om det ekonomiska utrymme som finns i form av sponsring liksom om det publika intresset.

Elitidrottens värde

Kommunens förhållningssätt till elitidrott och grund för kommunens prioriteringar av arenor, anläggningar och samverkan med elitidrotten är baserat på de positiva värden som elitidrotten tillför:

- genomslagskraft via media ger regional, nationell och även internationell uppmärksamhet till kommunen som bidrar till att forma och stärka varumärket Uppsala
- en stark inspirationskälla och förebild för idrottsrörelsen.
- underhållning och positiva upplevelser. Oavsett om man har stort intresse som publik vid evenemangen eller ej kan man känna sig delaktig och inspireras av

² Idrottens samhällsnytta. Faskunger, Sjöblom, RF, FoU Rapport 2017:1

den gemenskap som idrotten skapar och som bidrar till prestige och stolthet för platsen där man bor.

- Intäkter från turismekonomiska effekter genom evenemang
- elitidrotten bidrar till Uppsalas och regionens tillväxt³⁴⁵
- indirekt en god påverkan på folkhälsan, främst genom starka förebilder som inspirerar andra till att börja idrotta och en positiv påverkan på utveckling av ledare.

Variation och mångfald.

Den allmänna utvecklingen i samhället kännetecknas av ökad mångfald inom kultur, nöjen och livsstilar. Variation och mångfald som signalerar Uppsalas kärnvärden som internationell, kompetent, inspirerande och nära ska vara utmärkande för elitidrotten i Uppsala.

Anläggningar och arenor

En konkurrenskraftig elitidrott är beroende av infrastruktur i form av anläggningar och arenor för träning och tävling.

Elitidrottens behov av anläggningar för träning och tävling hanteras i kommunens lokalförsörjningsplanering.

Kommunen generellt ska ta större ansvar för ägande och drift ju starkare prägeln är av bredd- och motionsidrott och i synnerhet av barn- och ungdomsidrott, fysisk aktivitet för äldre och individer med funktionsnedsättning⁶. Andra än kommunen behöver ta ansvar för ägande och drift av elitidrottens anläggningar om elitidrottens behov ska kunna tillgodoses.

Målnråde 1. Livslångt idrottande

Elitidrott är en fas i ett livslångt idrottande. En allsidig barn- och ungdomsidrotten ger en bred grund för idrott hela livet och start för dem som vill elitsatsa. Under studietiden, i gymnasium och universitet, kräver elitidrotten alltmer tid för träning och tävling och i övergången från junior till senior, som är ett stort steg att ta, väljer alltför många att sluta med idrotten. Det är viktigt att det finns alternativa möjligheter att stanna kvar inom idrotten och vara aktiv på en nivå som man själv väljer.

Att nå sin fulla potential som idrottare kräver tid, engagemang och hård träning. Föreningar ansvarar för att *elitsatsningar* sker med hänsyn till varje individs utveckling. En mångsidig och bred idrottslig grund ger bäst förutsättningar för *elitsatsning* och *specialisering* inom en särskild idrott. *Specialisering* först vid 15 – 16 års ålder ger större möjligheter till idrottslig framgång inom de flesta idrotter och skapar en god grund för att stanna kvar inom idrotten hela livet. *Selektering* och *toppning* som leder till *utslagning* från idrotten i unga år ska aldrig accepteras.

³ En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft. Regeringskansliet

⁴ Elitidrott har en viktig betydelse för regional tillväxt och utveckling. Backman Nilsson, int. Handelshögskolan Jönköping 2015 <http://vertikals.se/backman-nilsson/2015/03/08/hv71/>.

⁵ Sports and Local Growth in Sweden: Is a Successful Sports Team Good for Local Economic Growth? Emelie Värja, Örebro universitet 2016

⁶ Idrotts- och fritidspolitiskt program för Uppsala kommun. Kommunfullmäktige 7 december 2015

I Uppsala finns unika förutsättningar att parallellt med elitidrottskarriären studera och förbereda sig för livet efter elitkarriären. Landets ledande idrottsgymnasium vid Celsiusskolan står inför utmaningar för att även framöver kunna möta efterfrågan på attraktiva utbildningar. Övergången till universitetsstudier och möjligheter att kombinera med elitidrott behöver tydliggöras. Här behövs mer samverkan mellan kommunen, universiteten, näringslivet och föreningar.

Karriärväxling efter elitidrotten. Att ta tillvara elitidrottarens kompetenser efter avslutad karriär kan utveckla nya tjänster och arbetstillfällen. Utveckling av strukturer och program för kompetensöverföring efter elitkarriären tillbaka till idrotten, till ledare eller tränare eller inom andra områden i samhället kan utvecklas i samverkan mellan kommunen, näringslivet och föreningar.

Idrottsanläggningar och arenor ska planeras och byggas med perspektiv idrott hela livet, vilket ställer krav på utformning och samverkan i såväl planeringsskedet som nyttjande. För att klara anläggningsbehovet måste arenor och anläggningar vara mångfunktionella, flexibla och ha hög nyttjandegrad av olika målgrupper. Idrottens krav på arena- och anläggningsutveckling måste ske i dialog med kommunen i egenskap av arenaägare.

Som en del i ett livslångt idrottande ska det i Uppsala vara möjligt att göra en elitsatsning och därför finns behov av utveckling inom följande områden.

- *fortsatt utveckling av Sveriges ledande idrottsgymnasium med avseende på kursutbud och lokaler*
- *samverkan med universiteten, regionen, näringslivet och idrottsrörelsen för att skapa bättre förutsättningar för att kombinera elitidrott och universitetsstudier,*
- *samverkan mellan med näringslivet och idrottsrörelsen för att skapa bättre förutsättningar för att kombinera elitidrott och arbete*
- *anläggningar och arenor som möter elitidrottens behov och samtidigt möjliggör livslångt idrottande,*
- *karriärväxling från elitidrott till arbetsliv*
- *tydlighet i kommunens förhållningssätt till elitidrottens arenakrav*
- *ett kunskapskluster med universiteten/regionen/ kommunen /näringslivet runt elitidrotten.*

Målområde 2. Den moderna elitföreningen engagerar

Strukturen för svensk idrott, inklusive elitidrott, är att den bedrivs i lokala föreningar med en stark folkrörelseförankring och breddkaraktär. Det kallas den svenska idrottsmodellen. Uppsala kommuns förhållningssätt till elitidrott är att den bedrivs inom idrottsrörelsen, i ideella föreningar, som är anslutna till Riksidrottsförbundet. Uppsala kommun ska samverka med flera berörda parter och bidra till utveckling av elitidrott där utgångspunkten är att idrott i föreningsregi för barn och unga, elit och bredd hör ihop och är inbördes beroende av varandra.

Med komponenter som det strategiska läget, hög utbildningsnivå, universitetsutbildningar i toppklass, brett spektra av idrottsanläggningar och flera föreningar med idrotter på elitnivå har Uppsala, genom samverkan mellan berörda parter, goda möjligheter att utveckla spetskompetens inom idrottens forskning och utveckling.

Former och regler mellan kommunen som arenaägare och arrangörer behöver utvecklas vad gäller tillgång till exponeringsytor, mediasändningar, försäljningsställen m.fl. kommersiella rättigheter i arenor och anläggningar som evenemangsarrangörer behöver för att möta olika behov och krav som ställs från publik, sponsorer, mediaföretag m.fl.

För att kommunen ska klara att tillhandahålla moderna och anpassade elitarenor och anläggningar måste de ha högt nyttjande, vilket kräver samverkan, flexibilitet och nytänkande hos föreningar, eventarrangörer och arenaägare.

Framgångsrik idrott. Elitidrott i Uppsala skall ge föreningar möjlighet att utmana på högsta möjliga nationella nivå och långsiktigt bygga en stark ekonomi.

Moderna föreningar som kan förändras i takt med omvärlden är bättre rustade att utveckla en konkurrenskraftig elitidrott. Uppsala kommun ska utveckla sitt arbete inom följande områden för att stärka föreningars arbete för konkurrenskraftig elitidrott;

- *Partnerskapet Elitidrott Uppsala, som plats för möten, dialog och samverkan mellan kommunen och elitidrotten*
- *att tydliggöra och lyfta fram elitidrottens betydelse och värde för Uppsala kommun*
- *transparenta och förutsägbara former för samverkan med elitidrotten som bärare av Uppsalas platsvarumärke*
- *evenemangsutveckling kring elitidrott som ger värde för uppsalaborna*
- *tydlighet i samverkan mellan arenaägare och föreningar/arrangörer kring kommersiella rättigheter i kommunens anläggningar*

Målområde 3. Inkluderande elitidrott

I Uppsala ska parasport ges goda förutsättningar. Parasport, som tidigare hette handikappidrott, är ett samlingsbegrepp för idrott för personer som har en funktionsnedsättning. Elitidrott inom parasporten är ett prioriterat utvecklingsområde som berör lokal- och anläggningsfrågor, föreningsstöd och samverkan med Region Uppsala, Upplands idrottsförbund m.fl.

Idrottsevenemang är fest, underhållning och positiva upplevelser som alla Uppsalabor ska ha möjlighet att ta del av som publik. Att transporter till och från arenor och evenemang ska ske med kollektivtrafik, till fots eller med cykel är utgångspunkt, vilket är möjligt genom samordnad planering, exempelvis att resan till och från arenan är inbakad i entrébiljetten.

Alla, från dem som planerar och bygger arenor till arrangörer, kollektivtrafik och andra berörda parter, har tillsammans ett ansvar att bidra till attraktiva evenemang som är inkluderande.

Föreningsidrottens goda möjligheter att skapa integrerande miljöer kan bidra till att utveckla och stärka elitidrotten.

Uppsala kommun ska arbeta för en inkluderande idrott genom att utveckla

- *förutsättningarna för parasport på elitnivå i Uppsala*
- *anläggningar och arenor för elitidrott som är välkomnande och trygga för alla brukare och besökare.*
- *evenemang med perspektiven inkluderande elitidrott*
- *socialt- ekonomiskt- och ekologisk hållbar elitidrott*
- *integration genom elitidrott*

Målområde 4. Jämställdhet för en framgångsrik idrott

Mycket stora ekonomiska resurser har genom idrottens kapitalisering tillförts idrotten. Framförallt till den internationella och medialt uppmärksammade toppidrotten. Det kommersiella värdet som idrotten genererar fördelas på marknadens villkor och en mycket liten del går till kvinnors idrottande. För att rätta till denna skevhet som inte ger kvinnor och män lika förutsättningar måste ett brett och långtgående förändringsarbete ske på alla nivåer i samhället.

Arbetet för jämställd idrott handlar förutom om fördelning av ekonomiska resurser även om vilka förutsättningar som erbjuds liksom strukturella former genom värderingar och synsätt på kvinnors idrott.

Kommunens arbete för jämställd elitidrott sker inom ramen för kommunens möjligheter att samordna, prioritera, skapa regler, signalera och införa stödformer som kan vara nödvändiga för att driva utvecklingen i önskad riktning. Kommunens arbete för jämställdhet går hand i hand med det arbete som pågår inom idrottsrörelsen.

Uppsala kommun ska medverka till/bidra till inkluderande idrott genom

- *jämställd fördelning av kommunens resurser för elitidrott*
- *samverkan med idrottsrörelsen och andra berörda parter för att uppnå en jämställd och framgångsrik elitidrott*

Uppföljning

Kommunstyrelsen är ansvarig för programmet och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av programmet. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Relaterade dokument

- Mål och Budget (KF)
- Idrotts- och fritidspolitiskt program (KF 2015)
- Policy för hållbar utveckling (KF 2017)

- Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
- Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
- Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
- Borgensprinciper (KF 2014)
- Näringslivsprogram (KF 2017)
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)
- Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023 (KF 2018)
- Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
- Nämndernas verksamhetsplaner och bolagens affärsplaner

Arbetsmaterial

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Idrotts- och fritidsnämnden

Datum:
ÅÅÅÅ-MM-DD

Diarienummer:
NNN-20##-####

Handlingsplan för program för elitidrott

3 oktober 2019

Översiktsplan

Mål och budget

Program

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Programmet för elitidrott i Uppsala syftar till att tydliggöra inriktningen för Uppsala kommuns arbete riktat mot elitidrott. Programmet pekar ut områden där kommunkoncernen behöver stärka sitt arbete för att bidra till genomförande av programmet syftar också till att skapa förutsättningar för att ange kommunkoncernens förhållningssätt till och samverkan med elitidrotten.

Denna handlingsplan förtydligar programmets implementering, genomförande av målsättningar och åtgärder samt uppföljning av dessa.

Syfte

Handlingsplanen ger en samlad bild av vilka åtgärder som behövs för att programområdet ska utvecklas. Den förtydligar nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller för genomförande av programmets måluppfyllelse i relation till deras reglemente och ägardirektiv. Handlingsplanen har tagits fram i gemensam tjänstemannaberedning. Den fokuserar på åtgärder som tydliggör ambitionsnivån och visar på nödvändiga förändringar. Åtgärderna underlättar för nämnder och bolagsstyrelser att identifiera sina delar av ett programområde och integrera det i sin verksamhets-/affärsplanering. På så sätt har handlingsplanen en tydlig styrande effekt och kan ge snabbare måluppfyllelse.

Omfattning

Handlingsplanen för programmet för elitidrott riktar sig till hela kommunkoncernen, både nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen ska verka styrande i planering, budgetering, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet. Handlingsplanen gäller till och med 2025.

Åtgärderna i handlingsplanen som medför större ekonomiska konsekvenser genom bland annat lokalförsörjningsplaner och kommunens markförvärv måste inarbetas i Mål och budget för att de ska kunna genomföras, medan andra åtgärder förväntas genomföras inom de befintliga utrymmen som nämnder och bolag tilldelas.

Ansvar, genomförande och spridning

Frågor kring elitidrott är en angelägenhet för flera av Uppsala kommuns nämnder och bolagsstyrelser. Samsyn och samverkan mellan berörda parter är nödvändig för att genomföra programmet. Ytterst ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att programmet implementeras. Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för den interna samordningen och spridningen. Alla politiker och tjänstepersoner ansvarar för att säkerställa att arbetet för att uppfylla programmets mål systematiskt implementeras i respektive verksamhet.

Målens åtgärder, indikatorer samt ansvariga

Mål/utvecklingsområde 1 Livslångt idrottande

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
Fortsätt utvecklingen av gymnasieskolans idrottsutbildningar genom RIG och NIU, bland annat med avseende på kursutbud, lokaler och idrottsanläggningar. Skapa möjligheter för smidig övergång från gymnasieskolan till fortsatta studier vid universiteten i Uppsala parallellt med elitidrottskarriären. Se även över möjligheter till karriärväxling från elitidrott till arbetslivet.	KS	KS IFN KS, lokalförsörjning UBN Fyrishov Sportfastigheter Skolfastigheter	2021
Ta tillvara på den kompetens som elitidrotten genererar genom att, i samverkan mellan universiteten, regionen och näringslivet, belysa möjligheten att skapa ett kunskapskluster runt idrott i Uppsala.	KS	IFN	2021
Ta fram riktlinjer för utformning av anläggningar som möter elitidrottens behov och samtidigt möjliggör idrott hela livet.	IFN	KS, lokalförsörjning Sportfastigheter Fyrishov Skolfastigheter	2020
Indikatorer			
Antal elever inom RIG och NIU			
Antal elever från RIG och NIU som går vidare till universitetsstudier i Uppsala			

Mål/utvecklingsområde 2 Den moderna föreningen engagerar

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
--------	----------------------	-------------	---------------------

Beräkna elitidrottens ekonomiska värde för Uppsala kommun och näringslivet i Uppsala kommun samt utveckla riktlinjer för Uppsala kommuns stöd till elitidrott	KS	DUAB IFN Sportfastigheter Fyrishov	2020
Ta fram riktlinjer för hur kommunen använder sitt arenabestånd vid kommersiella evenemang. Ta även fram riktlinjer för föreningar och arrangörer kring kommersiella rättigheter när kommunens anläggningar nyttjas	DUAB	KS Sportfastigheter Fyrishov IFN KTN UKK	2021
Utveckla samverkan för att uppnå hög nyttjandegrad av kommunens arenor och anläggningar för elitidrott	IFN	Sportfastigheter Fyrishov	2021
Indikatorer			
Antal medlemmar i partnerskapet Elitidrott Uppsala			
Det ekonomiska värdet av elitidrott för Uppsala kommun och näringslivet i Uppsala kommun			

Mål/utvecklingsområde 3 Inkluderande idrott för alla

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
Arbeta för att göra elitidrottsevenemang socialt-ekonomiskt- och ekologisk hållbara	KS	GSN DUAB IFN Fyrishov	2021
Beskriv kommunens behov av platser och ytor för elitidrott och säkra elitidrottens framtida behov av mark.	KS	IFN Sportfastigheter Fyrishov	2020
Se över stödformer för inkluderande elitidrott	IFN	OMN	2020
Indikatorer			
Antal föreningar som bedriver parasport			
Antal evenemang som genomförts i samverkan med kollektivtrafik			

Mål/utvecklingsområde 4 Jämställdhet för en framgångsrik elitidrott

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
Utveckla lika möjligheter för kvinnor och män att idrotta på elitnivå	IFN	KS DUAB Sportfastigheter Fyrishov	2021
Indikatorer			
Fördelningen av kommunens resurser till elitidrott mellan könen			

Uppföljning

Kommunstyrelsen är ansvarig för handlingsplanen och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av handlingsplanen. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Idrotts- och fritidsnämnden följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Relaterade dokument

- Mål och Budget (KF)
- Idrotts- och fritidspolitiskt program (KF 2015)
- Policy för hållbar utveckling (KF 2017)
- Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
- Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
- Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
- Borgensprinciper (KF 2014)
- Näringslivsprogram (KF 2017)
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)
- Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023 (KF 2018)
- Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
- Nämndernas verksamhetsplaner och bolagens affärsplaner

